

SZOCIÁLIS, GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI
MÓDSZERTAN

Az elérhető tudásbázis

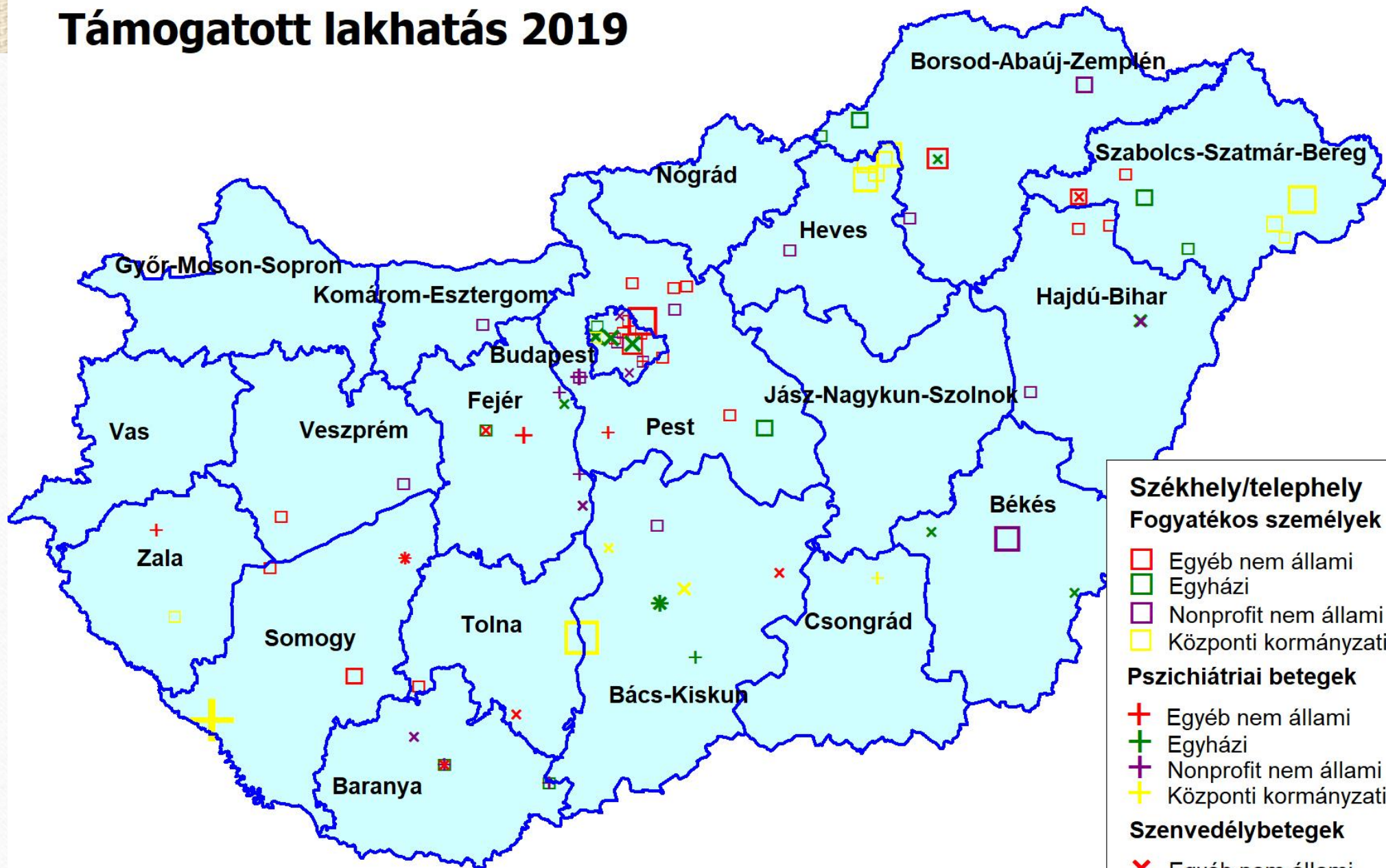
Módszertani tapasztalatok: komplex szükségletfelmérés és a hatósági eljárásokhoz kapcsolódó feladatok

Ráczné Németh Teodóra

főosztályvezető

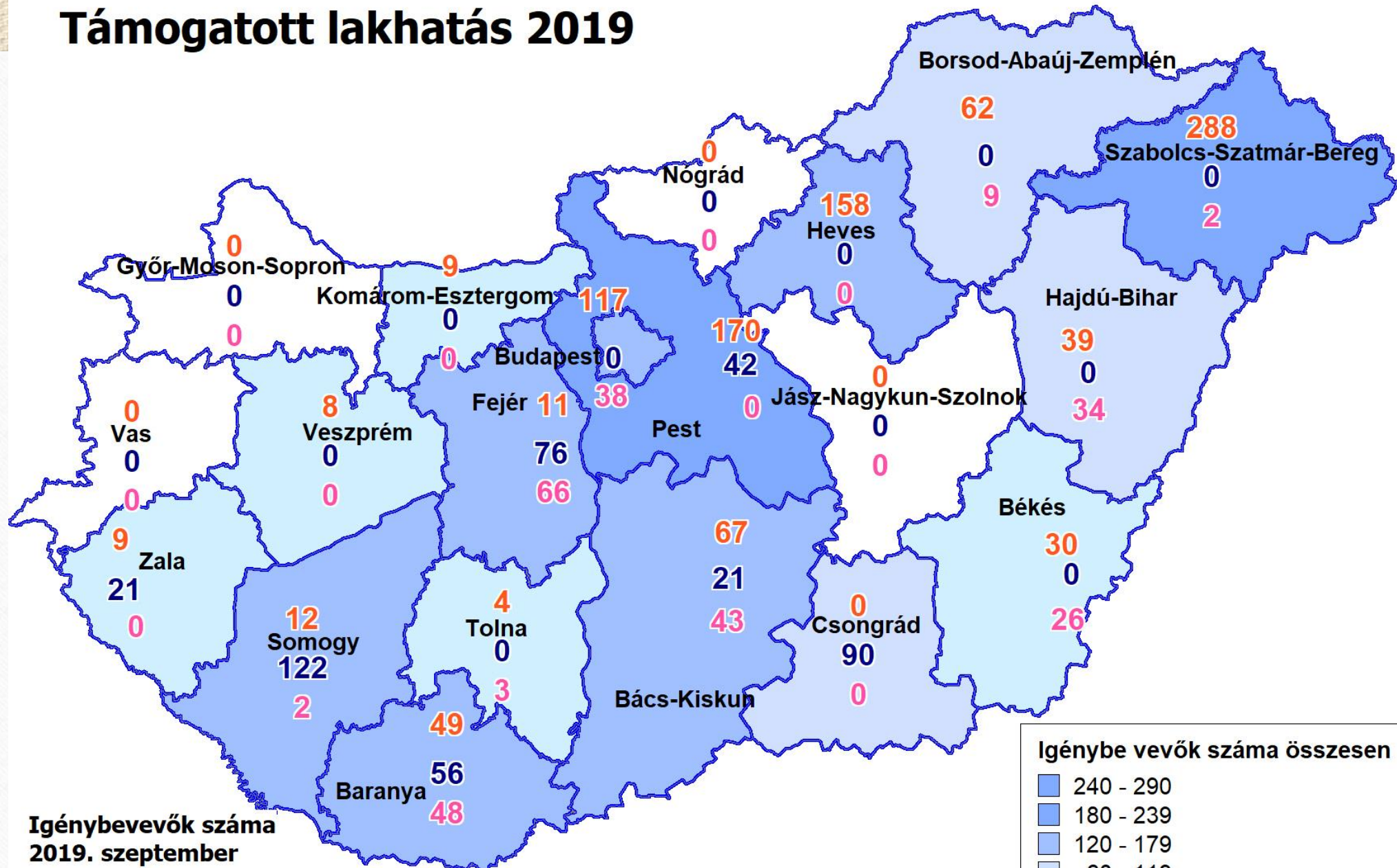

Támogatott lakhatás 2019

2019. november 19.

Támogatott lakhatás 2019

Igénybevevők száma
2019. szeptember

Támogatott lakhatás fogyatékos személyek részére

Támogatott lakhatás pszichiátriai betegek részére

Támogatott lakhatás szenvedélybetegek részére

Igénybe vevők száma összesen

240 - 290

180 - 239

120 - 179

60 - 119

1 - 59

Nincs szolgáltató

Komplex szükségletfelmérés

Komplex szükségletfelmérők száma szakterületi bontásban

A Főigazgatóság nyilvántartásában szereplő komplex szükségletfelmérők száma:
47 fő

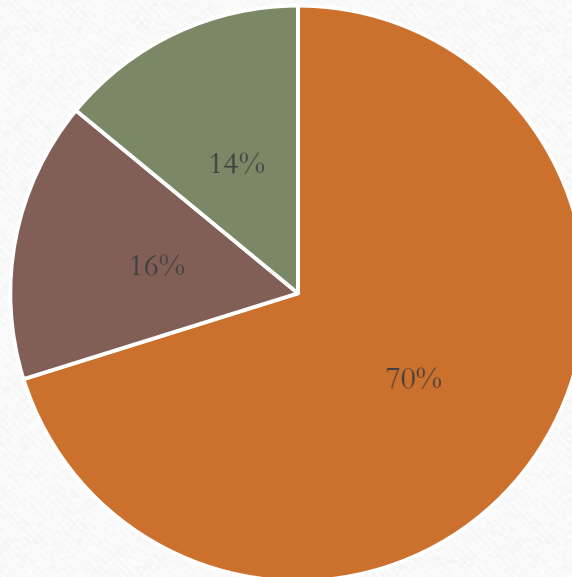
Kizárólag egy szakterületből vizsgázott szakemberek száma: 37 fő

- fogyatékos személyek: 33 fő
- szenvedélybetegek: 2 fő
- pszichiátriai betegek: 2 fő

Két szakterületből vizsgázott szakemberek száma: 10 fő

- fogyatékos és pszichiátriai szakterület: 3 fő
- fogyatékos és szenvedélybeteg szakterület: 4 fő
- pszichiátriai és szenvedélybeteg szakterület: 3 fő

Szakemberek célcsoportonkénti szakosodása

■ Fogyatékos

■ Szenvedélybeteg

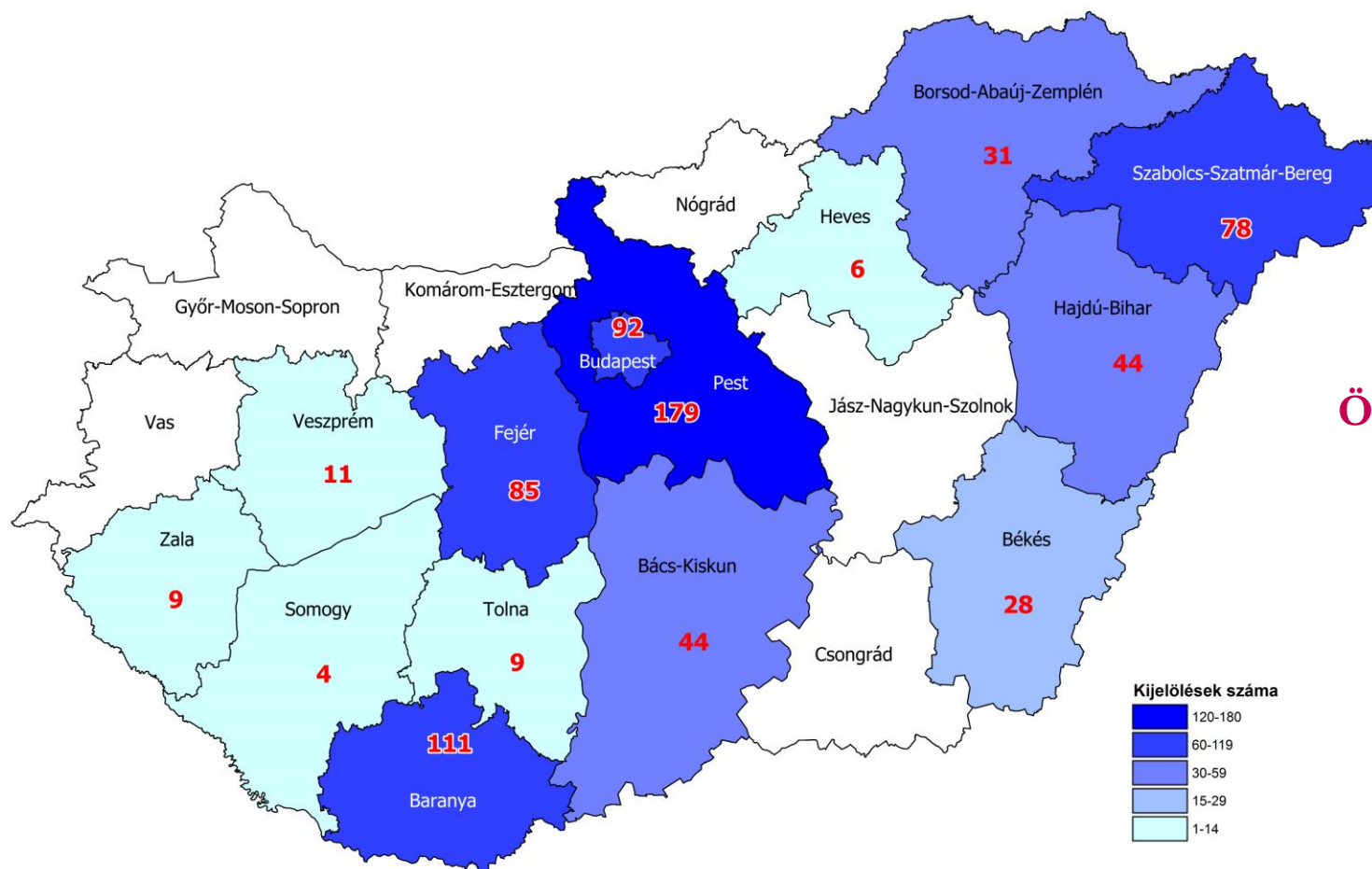
■ Pszichiátriai beteg

Szakemberek száma területi vállalásonként és célcsoportonként

Régiók	Dél-Alföld			Észak-Alföld			Észak-Magyarország			Közép-Magyarország		Közép-Dunántúl			Nyugat-Dunántúl			Dél-Dunántúl		
Megyek	Csongrád	Békés	Bács-Kiskun	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Jász-Nagykunszolnok	Hajdú-Bihar	Nógrád	Heves	B-A-Z	Budapest	Pest	Veszprém	Fejér	Komárom-Esztergom	Zala	Vas	Győr-Ménfőcsanak	Tolna	Somogy	Baranya
Fogyatékos	15	14	20+1	19	20+1	20	21	21	21	22	20	10+1	13	18	7	7	7+1	11	13	12
Pszichiátriai beteg	5	3	6	3	4	3	5	5	5	8	8	8	8	6	5	5	4	5	5	7
Szenvedély-beteg	5	4	6	3	5	3	5	4	4	7	6	4	5	4	4	3	2	6	4	6

Komplex szükségletfelmérés megyei bontásban (térkép)

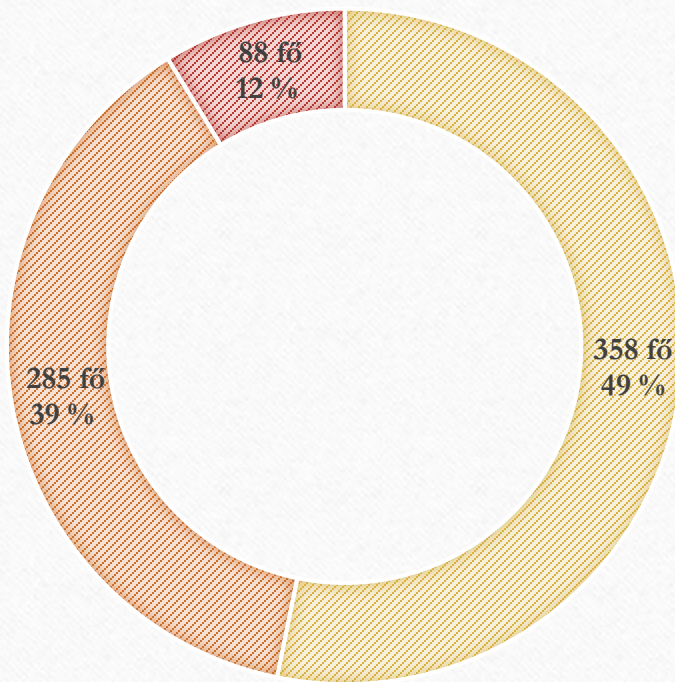
2019.01.01.-2019.10.01. közti időszak komplex szükségletfelméréseinek statisztikai adatai megyei bontásban

Összes kijelölés: 731

Komplex szükségletfelmérés célcsoportok szerint

■ Fogyatékos személyekre ■ Szenvedélybetegekre ■ Pszichiátriai betegekre

Eljárás a komplex szükségletfelmérésben (KSZ) - 30 napos határidő

- **Igénylőlap** Főigazgatóság részére történő megküldése a fenntartó/TL intézménytől
- **Hiánytalan** igénylést követően komplex szükségletfelmérő szakember **kijelölése** a Főigazgatóság nyilvántartásából
- Kijelölt szakember fenntartóval történő **megegyezése a díjazásról**
- Szakember és intézmény képviselőjében eljáró személy **KSZ időpontjáról** történő egyeztetése
- KSZ **elvégzése** a fenti két személy által az igénylő tartózkodási helyén
- Jogszabály által előírt **dokumentáció elkészítése** mindkét fenti személy által aláírtan, amelyet a kijelölt szakember továbbít a fenntartó részére
- A fenntartó az érintetteknek haladéktalanul **megküldi** az összegző lapot

Leggyakoribb problémák az eljárás során

- Hiányosan vagy pontatlanul kitöltött igénylések (hiányzó adatok: jelölések, tartózkodási hely, aláírás(ok) – **hiánypótlás** szükséges).
- **Díjazás** tekintetében megállapodás hiánya a fenntartó és komplex szükségletfelmérő szakember között (a korábbi kijelölő okirat visszavonásáról és új szakember kijelöléséről szükséges intézkedni).
- A szakember **nem vállalja a feladatot** pl. földrajzi távolság/elvégzendő feladat mennyisége miatt (a korábbi kijelölő okirat visszavonásáról és új szakember kijelöléséről szükséges intézkedni).
- A **nyugdíjas-korú szakemberek foglalkoztatásának** kérdése.
- **Összegző lapok** a legtöbb esetben nem érkeznek meg határidőben (sem a fenntartóhoz, sem a fenntartótól az érintett felekhez).

A hatósági eljárásokhoz kapcsolódó feladatok

Módszertani szakértői szerv kirendelésének jogszabályi alapjai

- „Szakértőt kell meghallgatni vagy – legalább tizenöt napos határidő tűzésével – szakvéleményt kell kérni, ha az ügyben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához különleges szakértelem szükséges, és az eljáró hatóság nem rendelkezik megfelelő szakértelemmel.” Jogszabályi háttér: **Ákr.71.§**
- **A működést engedélyező szerv** (fővárosi és megyei kormányhivatalok) az ellenőrzés során a **szakmai programban foglaltak megvalósulása** vagy a **szolgáltatások szakmai megfelelőségének kérdésében** szakértőt rendelhet ki. Jogszabályi háttér: 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet - 37.§

Kirendelhető módszertani szakértői szervek

A területileg illetékes kormányhivatal a

- **Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság,**
- bölcsődei módszertani szervezet (gyermekek napközbeni ellátása),
- **Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság** (gyermekek esélynövelő szolgáltatásai tekintetében),
- illetve a kijelölt egyházi módszertani intézményt rendeli ki szakértőnek.

A módszertani szakértői közreműködés fajtái

**Szakmai
program
véleményezés**

**Szakmai
ellenőrzés**

**Konkrét
szakkérdésben
szakértő kirendelése**

A módszertani ellenőrzés célja

- A szolgáltató, intézmény a **hatályos jogszabályoknak és szakmai szabályoknak** megfelelően működteti-e a szolgáltatást.
- A **feltárt hibák korrekációjához segítséget** nyújtani a szolgáltatóknak, intézményeknek a megismétlődésük elkerülése érdekében.

Az ellenőrzés módszertani fejlődése

Korábban hatósági módszertani szemlélettel, check-list mentén, kormányhivatali ellenőrzésekkel párhuzamosan, közel azonos mélységben.

Ellenőrzés módszertani fejlesztésként a JELEN:

- ☐ Azonos területek vizsgálása, eltérő mélységben, más szempontok mentén.
- ☐ Pilot jelleggel folyamatba épített ellenőrzés.

Folyamatba épített módszertani ellenőrzés előnyei

- Egyaránt alkalmas egy téma **menyiségi mutatóinak és minőségi jellemzőinek** körbenjárására.
- A szakmai programban foglaltak tényleges megvalósulását a **gyakorlati tevékenységeken „méri le”**.
- **Támogató jellegű**, az ellenőrzés során konkrét segítség nyújtható.
- Képes a **hatósági ellenőrzést kiegészíteni, felszámolva a párhuzamosságokat**.

Folyamatba épített módszertani ellenőrzés előnyei II.

- Megmutatja a **tevékenységek** egymásra épülését,
- lehetővé válik a **teljes szervezet működési keresztmetszetébe** történő betekintés,
- láthatóvá válnak az **egyes szakemberek tényleges funkciói**,
- a **célok elérését szolgáló és a nagy kockázatot jelentő tevékenységek/állapot/hiány kiszűrhető** általa.

Helyszíni jegyzőkönyv folyamatba épített ellenőrzés során

- Leíró jellegű dokumentum,
- megállapításokat tartalmazó, (megfelelés, hiányosság)
- szabad szöveges megfogalmazásban.
- A szakértői véleménybe ezek mentén kerül be a jogszabályoknak és szakmai szabályoknak való megfelelés elemzése, és a módszertani javaslat.

Módszertani támogatási lehetőségek az ellenőrzési folyamat alatt és azt követően

- Szakmai támogatás, iránymutatás, tanácsadás, helpdesk,
- mintadokumentumok biztosítása,
- jogértelmezés segítése,
- egyéni vagy csoportos konzultáció biztosítása konkrét témában,
- állásfoglalás, tájékoztatók készítése, műhelymunka,
- szakmai anyagok ismertetése, fellelhetőségről tájékoztatás
(protokollok, szakmai ajánlások).

Gyakran előforduló hibák

Támogatott lakhatás Szakmai program és
mellékleteiben

A Szakmai programban előforduló hibák I.

- **Formai:** általában nem rendelkeznek fedlappal, tartalomjegyzékkel, oldalszámozással, hitelesítéssel.
- A Szakmai rendelet egy **korábbi időállapota** szerint készült.
- Az **ellátandó célcsoport** megnevezése alatt **demográfiai mutatók**, KSH által kiadott országos adatok szerepelnek.
- Az **ellátás igénybevételének módja hiányosan** van leírva, illetve a **jogszabály szövege kerül átemelésre**. (kérelemhez csatolandó dokumentumok köre, komplex+alapvizsgálat)

A Szakmai programban előforduló hibák II.

- Fogalomhasználat: **szolgáltatáselemek** a **szolgáltatási elemektől**. (szinonimaként használt)
- Hiányzik a **szolgáltatási elemek** részletes, **szakmai alapon** történő bemutatása. (jogsabályi átemelés)
- Nem kerül bemutatásra, hogy melyek azok a **szolgáltatási elemek**, amelyeket a **fenntartó maga nyújt**, és melyek azok, amelyeket **más intézmények útján biztosít**.
- Más intézményekkel kötött megállapodás útján biztosított szolgáltatási elemek esetében hiányzik, hogy **mely intézmény**, és **milyen feltételekkel**, **milyen szakmai elképzeléssel**, **módszerekkel** nyújtja a szolgáltatást.

A Szakmai programban előforduló hibák III.

- Más intézményekkel történő együttműködés módja csak felsorolásban jelenik meg. Az **együttműködés formája, a kapcsolattartás kerete, módja** nem kerül leírásra. („NRSZH”, „Megyei Módszertani Intézmények”)
- Alapdokumentumok nincsenek összhangban egymással.

A Szervezeti Működési Szabályzatban előforduló hibák

- A hatáskörök, a hatáskörök gyakorlásának módjáról, ehhez kapcsolódó felelősségi szabályokról, és a munkáltatói jogkör gyakorlásával kapcsolatban nem rendelkezik.
- Az SZMSZ és a munkaköri leírásokban foglaltak nem egyeznek.
- A munkakör vonatkozásában a feladatok, a jogok, kötelezettségek, szakmai kompetenciák nem kerülnek kifejtésre.
- A helyettesítés rendje nincs leírva.

Az Együttélés szabályaiban gyakran előforduló hibák

- ## ■ „Házirend”

- Tartalmi elemei:
 - szakosított intézményektől átvett,
 - vagy nagyon általános, specifikumokat nem tartalmazó.

A Megállapodásban gyakran előforduló hibák

- A természetes személyazonosítón kívüli más személyes adatokat is tartalmaz.
- Tartalmazza a tájékoztatásról szóló **nyilatkozatot** is.
- A megállapodás aláírása **nem a megfelelő személy által történik**, két **tanú** megjelölése is szerepel rajta, valamint kéri a tanúk **lakcímét és személyi igazolvány számát** is.
- **Az igénybevevő szükségleteihez igazodó, számára nyújtott szolgáltatási elemek nem jelennek meg. (A jogszabályból vannak átemelve a szolgáltatási elemek definíciói.)**

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Ráczné Németh Teodóra
főosztályvezető

e-mail cím: **modszertan@szgyf.gov.hu**

